

## บทที่ 6



### สรุป อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ

#### สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย  
ได้แบ่งวิธีการศึกษา เป็น 2 วิธี คือ

1. การวิเคราะห์ เนื้อหาพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง เพื่อทราบถึงลักษณะการนำเสนอโดย  
ทั่วไป ความเป็นกลาง และความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว รวมทั้ง  
ทราบถึงความสัมพันธ์ของความเป็นกลาง และความสอดคล้องดังกล่าว กับประเภทหนังสือพิมพ์  
(ที่เน้น เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) และความสัมพันธ์ของช่วง เหตุการณ์ข่าว (ช่วงปกติ กับช่วง  
เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง) กับความเป็นกลาง และความสอดคล้องตรงกันดังกล่าว โดยวิธี  
แบบบันทึกข้อมูล เป็น เครื่องมือในการวิเคราะห์ เนื้อหาพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์กลุ่ม-  
ตัวอย่าง 5 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ ข่าวสด บ้านเมือง มติชน และสยามรัฐ ทั้งหมด 135 ฉบับ  
รวมจำนวนพาดหัวข่าวทั้งสิ้น 715 ชิ้น

2. การสัมภาษณ์ ผู้เขียนพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ชื่อฉบับดังกล่าว รวม  
ทั้งสิ้น 12 คน เพื่อทราบถึงกระบวนการ และปัจจัยที่มีส่วนกำหนดลักษณะการนำเสนอหนังสือพิมพ์  
หน้าหนึ่งให้มีลักษณะตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

## สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง มีข้อสรุปในแต่ละส่วน ดังนี้

### ก. ลักษณะของขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง

การศึกษาการ เสนอขนาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยครั้งนี้ ได้เจาะจง เลือกตัวอย่างหนังสือพิมพ์ 5 ชื่อฉบับ คือ ไทยรัฐ ข่าวสด บ้านเมือง มติชน และ สยามรัฐ เป็นจำนวน 135 ฉบับ จากนั้นเป็นหนังสือพิมพ์ในช่วงเหตุการณ์ปกติ 60 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ในช่วงเหตุการณ์สำคัญ 75 ฉบับ เป็นจำนวนขนาดหัวข่าวทั้งสิ้น 715 ชิ้น สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

#### ลักษณะขนาดหัวข่าวที่นำเสนอ

รูปแบบข้อความของขนาดหัวข่าวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56) เป็นประโยคประธาน คือมีผู้กระทำและภาคแสดง ซึ่งทำให้ขนาดหัวข่าวนั้น เกิดความชัดเจนมากกว่ารูปแบบข้อความประเภทอื่นๆ ส่วนข้อความที่นิยมใช้กันมากรองลงมาจากประโยคประธาน คือกริยาลี (ร้อยละ 30) ในลักษณะเช่นนี้มักพบว่า คำกริยาที่ใช้ในนี้มัก เป็นคำที่ให้น้ำหนักซึ่งช่วยทำให้ผู้อ่านรู้สึกข่าว มีความเข้มข้น หรืออาจเป็นการแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนขนาดหัวข่าว การสะท้อนบรรยากาศของข่าวออกมาให้ชัดเจนขึ้น อดิศยาเหล่านี้ อาจปรากฏอยู่ในเนื้อข่าวอยู่แล้ว หรือ เป็นคำที่ผู้เขียนนำมาใช้โดย เกิดจากการตีความข่าวของผู้เขียน ส่วนรูปแบบข้อความอื่นๆ มี ขั้วบ้างประปราย ได้แก่ นามวลี ประโยคกริยา และอื่นๆ ซึ่งเป็นวลีแบบอื่น

#### จำนวนประเด็นที่เสนอขนาดหัวข่าว

การนำเสนอสาระขนาดหัวข่าวนั้น เมื่อพิจารณาตามประเด็นที่นำเสนอ สามารถ

จาแนกได้ เป็น 2 ลักษณะคือ การนำเสนอสาระเพียงประเด็นเดียว กับการนำเสนอมากกว่าหนึ่งประเด็น พาดหัวข่าวที่นำเสนอสาระเพียงประเด็นเดียว มีจำนวนร้อยละ 82 และอีกร้อยละ 18 นำเสนอมากกว่าหนึ่งประเด็น เนื่องจากข่าวมีสาระที่สำคัญและน่าสนใจหลายประเด็น และผู้เขียนพาดหัวข่าว เห็นว่ามีคุณค่าควรแก่การนำเสนอด้วยกันทั้งสิ้น ผู้เขียนจึงพยายามที่จะสะท้อนให้เห็นภาพรวมของข่าวที่มีสาระหลากหลายนั้นออกมา

### ความสอดคล้องของประเด็นในพาดหัวข่าวกับบรรณา

พาดหัวข่าวเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 91.9) นำเสนอประเด็นตามที่ปรากฏในบรรณา ซึ่งตามหลักการเขียนข่าวโดยทั่วไป ประเด็นหรือสาระสำคัญของข่าวจะถูกสรุปไว้ในบรรณา แต่การที่พาดหัวข่าวนำเสนอประเด็นที่ไม่ได้อยู่ในบรรณานั้น เนื่องจาก ประเด็นที่นำเสนอมีความน่าสนใจยิ่งกว่าประเด็นหลักในบรรณา หรือ เป็นประเด็นที่แสดงให้เห็นถึงความผิดปกติของ เหตุการณ์ที่เป็นประเด็นหลักของข่าวนั้น

### ประเภทข่าวที่พาดหัวข่าวนำเสนอ

จากการจำแนกประเภทข่าวในการศึกษาครั้งนี้เป็น 19 ประเภท ปรากฏว่า พาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง นำเสนอข่าวการเมืองและรัฐบาลมากที่สุด (ร้อยละ 37) รองลงมา คือ ข่าวอาชญากรรม (ร้อยละ 24) ข่าวราชการ (ร้อยละ 14) นอกนั้นเป็นข่าวประเภทต่างๆ ที่นำเสนอในจำนวนร้อยละที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

### เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวข่าว

พาดหัวข่าวเกือบหนึ่งแฉีก (ร้อยละ 71) มีเครื่องหมายวรรคตอนปรากฏอยู่ และเครื่องหมายที่นิยมใช้มากที่สุดคือ อัฒภาคเดี่ยว และอัฒภาคคู่ ซึ่งเครื่องหมายทั้ง 2 ชนิดนี้ ใช้กับข่าวได้ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นคำที่ระบุ สมณานาม อ่างคาพูด ตำแหน่ง ยศ สถานที่หรือพฤติกรรม ส่วนเครื่องหมายอื่นๆ ที่ใช้กันบ้างได้แก่ อัคเจอร์รี่ ยติภังค์ และเขยาลน้อย ฯลฯ

ซึ่งการใช้อັคเจอร์ย์ มักใช้เพื่อแสดงอารมณ์หรือความรู้สึก ยติภังค์ใช้ในการแยกคำหรือข้อความ ส่วนนพยาน้อยใช้ในการลดความยาวของคำโดยยังคงความหมายเดิมไว้ ประโยชน์ที่สำคัญของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในการนำเสนอพาดหัวข่าวคือ ช่วยจัดจ้านวนตัวอักษรในพาดหัวข่าวให้ลงตัว ช่วยแบ่ง หรือ เน้นคำให้ผู้อ่านสามารถอ่านพาดหัวข่าวได้สะดวกขึ้น ไม่ล้นบรรทัด และเพื่อผลการสร้างความรู้สึกในกลุ่มผู้อ่าน เช่นตื่นเต้น ประหลาดใจ หรือรู้สึกว่าคำที่มีเครื่องหมายปรากฏอยู่นั้น เป็นคำที่มีความสำคัญเป็นพิเศษ เป็นต้น

### การใช้อักษรย่อ คำทับศัพท์ และสมณานามในพาดหัวข่าว

พาดหัวข่าวจ้านวนร้อยละ 56 ไม่ใช้ตัวย่อ ส่วนอีกร้อยละ 44 หรือเกือบครึ่งหนึ่ง มีตัวย่อปรากฏอยู่ ซึ่งการใช้อักษรย่อมีประโยชน์สำหรับกรเขียนพาดหัวข่าวคือ ช่วยลดจ้านวนตัวอักษรลง ซึ่งทำให้สามารถนำเสนอประเด็นที่ต้องการ ได้อย่างครบความ

คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ปรากฏในพาดหัวข่าวนั้นมีให้เห็นอยู่บ้าง โดยพาดหัวข่าวจ้านวนร้อยละ 27 ใช้คำทับศัพท์ ซึ่งการใช้อักษรทับศัพท์มีประโยชน์ต่อการพาดหัวข่าว เพราะมักมีจ้านวนตัวอักษรน้อยกว่าคำในภาษาไทยที่มีความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ คำบางคำอาจทำให้เห็นภาพหรือบรรยากาศของข่าวได้มากกว่า เช่น วอลค์เอทท์ หรือ มีอบ เป็นต้น

การเขียนพาดหัวข่าวนั้น หนังสือพิมพ์นิยมใช้สมณานามกันมาก คือพาดหัวข่าวจ้านวนมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53) มีสมณานามปรากฏอยู่ โดยในพาดหัวข่าวบางชิ้นอาจใช้สมณานามมากกว่า 1 ชื่อก็ได้ สมณานามที่ใช้นี้มักเป็นชื่อที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวหรือกองบรรณาธิการคิดขึ้น หรือ เป็นชื่อที่รู้จักกันดีอยู่แล้วจากบทความ บทวิเคราะห์วิจารณ์หนังสือพิมพ์ การใช้อักษรย่อ มีประโยชน์ในทางเอง เช่นเดียวกับการใช้อักษรย่อ ยิ่งไปกว่านั้น การใช้อักษรย่อ ยังเป็นการแสดงออกถึงศิลปะทางภาษา เพื่อสร้างผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน และผู้ที่ได้รับสมณานามนั้น

### ความสอดคล้องตรงกันระหว่างขนาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

พาดหัวข่าวราวครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 49.9) มีความสอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าว อย่างแท้จริง ส่วนพาดหัวข่าวที่ไม่มีความสอดคล้องมีจำนวนร้อยละ 18.5 สำหรับพาดหัวข่าวที่ กวากวม (พาดหัวข่าวที่ผู้อ่านไม่แน่ใจว่ากำลังกล่าวถึงสิ่งใดแน่ เพราะสามารถตีความหมายใน พาดหัวข่าวได้มากกว่าหนึ่งความหมาย) มีร้อยละ 24 และที่เหลือ เป็นพาดหัวข่าวที่มีความ สอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าว เพียงบางส่วน

พาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้อง (ได้แก่ พาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้อง กวากวม หรือ สอดคล้องบางส่วน) นั้น เกิดจากการนำเสนอพาดหัวข่าวที่ผิดจากข้อเท็จจริงในข่าวมากที่สุด (ร้อยละ 72.7) รองลงมาคือ ใช้คำตีความหมาย (ร้อยละ 23.7) และการระบุจำนวนหรือ ตัวเลขที่แตกต่างกัน (ร้อยละ 3.6) อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนพาดหัวข่าวต่างยืนยันว่าความ ไม่สอดคล้องต่างๆ เหล่านี้มิได้เกิดจากความจงใจ

เมื่อพิจารณาความสอดคล้อง จากแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์พบว่า หนังสือพิมพ์ข่าวสด มีความสอดคล้องน้อยที่สุด และสยามรัฐมีความสอดคล้องมากที่สุดดังนี้

ไทยรัฐ มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว ร้อยละ 53

ข่าวสด มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว ร้อยละ 39

บ้านเมือง มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว ร้อยละ 52

มติชน มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว ร้อยละ 40

สยามรัฐ มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าว ร้อยละ 71

### ความเป็นกลางของพาดหัวข่าว

ความเป็นกลางของพาดหัวข่าวในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง การที่ผู้เขียนพาดหัวข่าว มิได้แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไปในพาดหัวข่าว จากการศึกษาพบว่าพาดหัวข่าว ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.7) ไม่มีความเป็นกลางในการนำเสนอประเด็นหรือสาระ คือมีการแทรก

ความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียนพาดหัวข่าวลงเป ส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 28.3) นั้น เป็นพาดหัวข่าวที่มีความ เป็นกลาง เมื่อจำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ พบว่าไทยรัฐมีความ เป็นกลาง น้อยที่สุด และสยามรัฐมีความ เป็นกลางมากที่สุดในการนำเสนอพาดหัวข่าวดังนี้

ไทยรัฐ มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางร้อยละ 16

ข่าวสด มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางร้อยละ 17

บ้านเมือง มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางร้อยละ 40

มติชน มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางร้อยละ 28

สยามรัฐ มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางร้อยละ 47

#### ข. การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยโดยใช้สถิติ  $\chi^2$  และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ประเภทหนังสือพิมพ์ ทั้งนี้(ที่เน้น เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว

ผลการวิจัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้โดยหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักมากกว่า มีแนวโน้มที่จะพาดหัวข่าว เป็นกลางมากกว่าหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าว เบา

สมมติฐานที่ 2 ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้น เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ผลการวิจัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้โดยหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักมากกว่ามีแนวโน้มที่จะนำเสนอพาดหัวข่าวที่มีความสอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าวมากกว่าหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าว เบา

สมมติฐานที่ 3 ช่วงของ เหตุการณ์ข่าว (ช่วงปกติกับช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการ เมือง) มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว

ผลการวิจัย เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้โดยในช่วง เหตุการณ์ปกติ พาดหัวข่าว มีความ เป็นกลางน้อยกว่าในช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการ เมือง

สมมติฐานที่ 4 ช่วงของ เหตุการณ์ข่าว (ช่วงปกติกับช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการ เมือง) มีความสัมพันธ์กับความ สอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ผลการวิจัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้โดยช่วง เหตุการณ์ข่าวกับความ สอดคล้องตรงกันของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าวไม่มีความสัมพันธ์กันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

### สรุปผลการสัมภาษณ์บรรณาธิการข่าวและหัวหน้าข่าว

#### กระบวนการนำเสนอพาดหัวข่าว

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับมีกระบวนการ เขียนพาดหัวข่าวที่คล้ายคลึง คือ เริ่มจากการคิด เลือกข่าวที่เข้ามายังโต๊ะข่าวในแต่ละวัน โดยคิด เลือกข่าวที่โต๊ะข่าว เห็นว่ามีคุณค่าควรแก่การนำเสนอ ซึ่งคุณค่าที่กล่าวถึงนี้ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับอาจจะมีหลัก เกณฑ์ในการพิจารณาที่แตกต่างกัน เช่น คัด เลือกข่าวที่สดใหม่ มีผลกระทบ ต่อคนส่วนมาก ความน่าสนใจ เป็นต้น

จากการศึกษาแนวทางการคิด เลือกข่าวพาดหัวประจำวัน และพาดหัวยักซ์ของ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนั้น พบว่าไทยรัฐพิจารณาคุณค่าของความใกล้ชิด (proximity) เป็นสำคัญ ด้วย เหตุที่มีหลายกรอบ และแต่ละกรอบจำหน่ายในพื้นที่ที่ต่างกัน (เดิมไทยรัฐมี 6 กรอบ แต่ ปัจจุบันลดลง เหลือ 5 กรอบ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2536) นอกจากนั้นยังพิจารณาถึงผลกระทบต่อคนส่วนมาก (consequence) ควบคู่ไปด้วย ข่าวสด พิจารณาคุณค่าข่าวที่ความสดใหม่ ทันเหตุการณ์ และผลกระทบต่อคนส่วนมาก บ้านเมือง พิจารณาคุณค่าของข่าวที่ความน่าสนใจ มติชน มีกนาข่าวการเมืองขึ้น เป็นพาดหัวข่าวยักซ์ หรือให้ความสำคัญกับข่าวการเมืองมากกว่า ข่าวอื่น ๆ และสยามรัฐนำเสนอข่าวการเมือง และเศรษฐกิจ เป็นสำคัญ

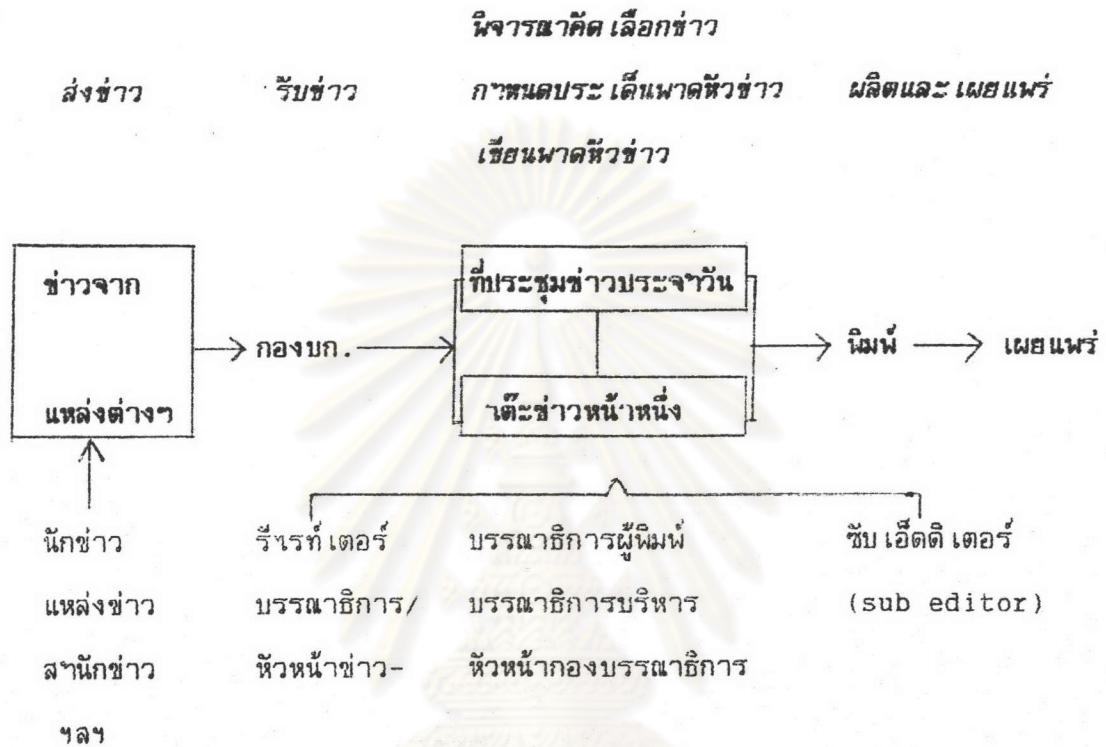
เมื่อคัด เลือกว่าได้แล้ว หนังสือพิมพ์ก็จะจับประเด็นของแต่ละข่าวที่ได้คัด เลือกแล้วนั้น เพื่อนำขึ้นพาดหัว การจับประเด็นนี้ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับต่างคำนึงถึงการสร้างความน่าสนใจและดึงดูดใจผู้อ่าน เป็นอันดับแรก ที่ประชุมกองบรรณาธิการ หรือโต๊ะข่าว อาจพิจารณาที่ประเด็นสำคัญหรือประเด็นอื่นๆ ในข่าวที่เห็นว่าจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่าสาระสำคัญ ซึ่งประเด็นนั้นมัก เป็นประเด็นที่มีความโดดเด่นในด้านต่างๆ เช่นตัวบุคคล เหตุการณ์ หรือ ความรู้ จากนั้นก็คิดคำที่จะนำมาใช้ในการ เสนอประเด็น เหล่านั้น ซึ่งการคิดคำหรือข้อความนี้ ส่วนใหญ่มักประสงคที่จะให้ เราความสนใจของผู้อ่านให้ยากหยิบหนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่านข่าวนั้นต่อไป ดังนั้นคำที่ใช้จะเป็นคำที่ค่อนข้างหวือหวา ให้ความรู้สึก ให้สีสัน หรือบรรยากาศของข่าวอยู่มาก นอกจากนั้น การคิดคำหรือข้อความก็ยังมี ความจำกัดของ เนื้อที่สำหรับพาดหัวข่าว เข้ามาเป็นปัจจัยกำหนด ผู้เขียนพาดหัวข่าวต้องพยายาม ค้นหาที่สั้นกระชับแต่ได้ใจความ และสามารถสื่อความหมายได้ตามต้องการ

เมื่อพิจารณากระบวนการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เห็นว่าโดยหลักทั่วไป มีความคล้ายคลึงกันอยู่มาก ซึ่งอาจสรุปให้เข้าใจได้ชัดเจน ดังแผนภาพ ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



แผนภาพ ก. สรุปรวมทั่วไปของกระบวนการนำเสนอภาพหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์  
รายวันภาษาไทย



ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดลักษณะการนำเสนอภาพหัวข่าว

ลักษณะการนำเสนอภาพหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน เป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการที่เข้ามามีส่วนในการกำหนดลักษณะการนำเสนอดังกล่าว ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ผู้เขียนภาพหัวข่าว แนวหนังสือพิมพ์ ผู้อ่าน กอหมาย เทคนิคทางเนื้อที่ และเวลา สังคมและศีลธรรม ข้อเท็จจริง และช่วงเหตุการณ์

ผู้เขียนภาพหัวข่าว (บรรณาธิการข่าว/หัวหน้าข่าว หรือผู้ช่วย) ต้องมีความสามารถ

ในการจับหรือ เลือกระบะ เต็มข่าวผนวกกับความสามารถในการใช้คำที่กินความ (สื่อความหมายได้ อย่างครอบคลุม) และกินใจ (เร้าความสนใจของผู้อ่าน) นอกจากนั้น จรรยาบรรณและความรับผิดชอบต่อวิชาชีวะและสังคม ทำให้ผู้เขียนพาดหัวข่าวต้องสร้างสรรค์พาดหัวข่าวให้หนังสือพิมพ์ สามารถขายได้ ขณะเดียวกันพาดหัวข่าวนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ไม่กล่าวร้ายผู้อื่นโดยปราศจากความจริง และไม่มุ่งสร้างความตื่นตระหนกจนเกินเหตุขึ้นในสังคม ในช่วงเหตุการณ์สำคัญหรือ เหตุการณ์ที่ล่อแหลม ต้องระมัดระวังมิให้มีการนำเสนอพาดหัวข่าวไปสร้างความรุนแรงเสียหายต่อส่วนรวมและประเทศชาติ แสดงจุดยืนที่เด่นชัดถึงความเป็นกลาง แต่ถ้าถึงคราวจำเป็นที่จะต้องเลือกสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขึ้นมา ก็จะทำไปโดยมีผลประโยชน์ของสังคม และประเทศ เป็นที่ตั้ง

**แนวหนังสือพิมพ์** มีส่วนกำหนดการคัดเลือกข่าว และการจับประ เต็มข่าวนั้น ขึ้น พาดหัว หนังสือพิมพ์ที่ เน้นข่าวประเภทตลก ก็มีมักจะนำเสนอข่าวประเภทนั้น เป็นข่าวพาดหัว ในปริมาณที่มากกว่าข่าวพาดหัวประเภทอื่น ๆ เช่นไทยรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ที่ เน้นข่าวอาชญากรรม ก็นำเสนอข่าวอาชญากรรมถึง 35.63% ซึ่งมากกว่าข่าวประเภทอื่น ๆ หรือสยามรัฐ เป็นหนังสือพิมพ์ แนวการ เมือง ก็นำเสนอข่าวการเมืองมากที่สุด เช่นกัน คือ 45% หรือ เกือบครึ่งหนึ่งของพาดหัวข่าว หน้าหนึ่งทั้งหมดของสยามรัฐ

**ผู้อ่าน เบ้าหมาย** ผู้อ่านหนังสือพิมพ์มีหลายระดับ (ทั้งด้านอายุ การศึกษา รายได้ อาชีพ หรือภูมิลาเนา เป็นต้น) หนังสือพิมพ์จึงต้องใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะ จะทำให้ เข้าถึงคนส่วนหนึ่งที่มีความแตกต่างกันนั้นได้ดีที่สุด นอกจากนั้น ความคาดหวังหรือปฏิกิริยา สะท้อนกลับ (feedback) ของผู้อ่านที่มีต่อพาดหัวข่าว ก็มีส่วนให้หนังสือพิมพ์ เน้นความระมัดระวัง และเตรีตรองมากขึ้น หรือทำให้เกิดการปรับปรุงการพาดหัวข่าว เท่าที่หนังสือพิมพ์จะทำได้ภายใต้ เงื่อนไขของแนวหนังสือพิมพ์

**กฎหมาย** เป็นปัจจัยที่สำคัญมากอย่างหนึ่งต่อการนำเสนอพาดหัวข่าว ข้อกฎหมาย ที่สำคัญที่สุดที่หนังสือพิมพ์ และผู้เขียนพาดหัวข่าวต้องคำนึงถึงอยู่เสมอคือ กฎหมายหมิ่นประมาท และละเมิด เพราะถ้าหากถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ไม่ว่าจะ เป็นทางอาญา หรือทางแพ่ง ก็ล้วน

แต่ไม่ เป็นผลดีต่อหนังสือพิมพ์ เพราะทำให้เสีย เวลา เสียเงินทอง (ถ้าแพ้คดีและต้องชดเชยค่าเสียหาย) มีศัตรู และที่สำคัญคือผู้อ่านจะเกิดความเคลือบแคลงในความน่าเชื่อถือศรัทธาที่หนังสือพิมพ์เคยสร้างไว้

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนคาดหวังว่ายังคำนึงถึงความถูกต้อง เป็นธรรม ถ้าข่าวที่ได้มา มีข้อมูลและหลักฐานอย่างเพียงพอถึงพฤติการณ์ที่ไม่ชอบมาพากลของผู้ใด กลุ่มใด อันอาจจะเป็นอันตราย หรือสร้างความเสียหายแก่สังคม หนังสือพิมพ์ก็พร้อมที่จะนำเสนอ แม้ว่าบางครั้งการกระทำเช่นนั้นจะเสี่ยงต่อการเป็นคดีความก็ตาม

ฉะนั้น หนังสือพิมพ์จึงใช้ข้อกฎหมาย เป็นกรอบในการทำงานให้มีเกียรติ เลี่ยงไปจากสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนที่มีอยู่เท่านี้ โดยมีได้ละทิ้งหน้าที่ในการเปิดเผยความจริงต่อสาธารณชน และการแสดงความถูกต้อง เป็นธรรม แต่อย่างใด

เนื้อที่ และ เวลา เป็นความจำกัดที่ผู้เขียนคาดหวังว่าต้องประสบอยู่ทุกวัน ผู้เขียนเหล่านั้นจึงต้องพยายาม เอาชนะข้อจำกัดนี้ด้วยทักษะหรือความฉลาด เฉพาะทางด้านภาษา ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของภาษาในพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์ นั่นคือ สั้น กระชับ แต่ให้เนื้อหาของความหมายมาก และกินความครอบคลุม รวมทั้งมีการใช้คำคะนอง คำร่วมสมัย หรือคำที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้เขียนพาดหัวข่าวเอง

ข้อเท็จจริง เป็นปัจจัยที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวล้วนเป็นนัยกันว่า เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการนำเสนอพาดหัวข่าว ควบคู่ไปกับเหตุผลทางอารมณ์ที่พยายามนำเสนอพาดหัวข่าวให้หนังสือพิมพ์ขายได้มากที่สุด ผู้เขียนพาดหัวข่าวจึงพยายามนำเสนอพาดหัวข่าวบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงเสมอ อย่างไรก็ตาม พาดหัวข่าวบางชิ้นก็ผิดไปจากข้อเท็จจริงด้วยสาเหตุต่างๆ เช่น ความเร่งรีบ การตีความในข่าว ความพยายามที่จะให้ดึงดูดใจผู้อ่านจนทำให้ข่าวดูเกินจริงไป หรือความผิดพลาดในการเข้าหน้า เป็นต้น แต่ความผิดพลาดต่างๆ เหล่านี้ผู้เขียนพาดหัวข่าวต่างอ้างว่ามีได้ เกิดจากความงมงาย

สังคม และศีลธรรม หนังสือพิมพ์ หรือผู้เขียนพาดหัวข่าว จะวางตนและงานให้อยู่ในกรอบของศีลธรรม ไม่ลามก หรือจ้วงจาบหยาบคาย แต่ก็มีบ้าง เหมือนกันที่หนังสือพิมพ์ต้องการแสดงความรู้สึก เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับคนส่วนใหญ่ จึงใช้คำที่ไม่สุภาพบ้าง โดยให้เหตุผลว่าเป็นคำที่ทุกคน (ผู้อ่าน) ก็เรียกกันอย่างนั้นอยู่แล้ว

ผู้เขียนพาดหัวข่าว เห็นว่า พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะในหน้าหนึ่ง มีส่วนช่วยผลักดันที่จะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมขึ้นได้บ้าง ฉะนั้น เมื่อถึง เวลาที่ต้องเลือกระหว่างความล้มเหลวส่วนตัวกับผลประโยชน์ของส่วนรวม หรือความสงบสุขของสังคม ผู้เขียนพาดหัวข่าวก็พร้อมที่จะเลือกอย่างหลัง แม้ว่าจะต้องสูญเสียอย่างแรกๆ ก็ตาม

ช่วง เหตุการณ์ มีส่วนกำหนดให้หนังสือพิมพ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการพาดหัวข่าว เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งหรือวุ่นวายขึ้นในสังคมอันจะส่งผลเสียหายร้ายแรงอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศชาติ การนำเสนอพาดหัวข่าวอย่าง เป็นกลางด้วยน้ำเสียงที่เคร่งขรึม เบี่ยมไปด้วยวิจารณ์เฉยๆ จึงยังคง เป็นสรีระของผู้เขียนพาดหัวข่าวตลอด เวลา

กระบวนการ และปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่หล่อหลอมให้เกิดลักษณะเฉพาะของการนำเสนอพาดหัวข่าว อันเป็นภาระสะท้อนให้เห็นถึงแนวทาง ความคิด ของหนังสือพิมพ์หรือผู้เขียนพาดหัวข่าว และจุดมุ่งหมายของการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ อีกทั้ง จะเห็นได้ว่า การนำเสนอพาดหัวข่าวนั้น มีความสัมพันธ์กับสังคม และผู้อ่านอย่างลึกซึ้ง เสมอมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## การอภิปรายผล

ผลการวิจัย ทั้งส่วนของการวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจหลายประการซึ่งจะนำมาอภิปราย ดังนี้

### ความเป็นกลางของพาดหัวข่าว

จากการทดสอบแบบมิตริชาน เกี่ยวกับความเป็นกลางของพาดหัวข่าว พบว่า ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความเป็นกลางของพาดหัวข่าว นั่นคือ หนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหน้าหนึ่งมากกว่า มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากกว่าหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าว เบา โดยสยามรัฐซึ่ง เน้นข่าวหน้าหนึ่งมากที่สุดมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากที่สุด (ร้อยละ 47.3) รองลงมาคือ บ้านเมือง ซึ่ง เน้นข่าวหน้าหนึ่งและข่าว เบาพอๆ กัน (ร้อยละ 39.7) มติชนซึ่ง เน้นข่าวการเมืองหรือข่าวหน้าหนึ่ง (ร้อยละ 27.9) ข่าวสดซึ่ง เน้นข่าว เหตุการณ์และข่าว เบา (ร้อยละ 16.6) และ ไทยรัฐซึ่ง เน้นข่าว เบามากที่สุด มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยที่สุด คือร้อยละ 15.6

เมื่อพิจารณาภาพรวม หนังสือพิมพ์แต่ละประเภทมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากน้อยแตกต่างกันไปตามความแตกต่างของการเน้นเนื้อหาข่าวหน้าหนึ่ง อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสนใจ ทีเดียวว่า บ้านเมือง ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหน้าหนึ่งกับข่าว เบาพอๆ กันกลับมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากกว่ามติชนที่มีสัดส่วน เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งมากกว่า ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก บ้านเมืองมักนำเสนอพาดหัวข่าวไปตาม เหตุการณ์เน้น เนื้อข่าวโดยแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้ เขียนพาดหัวขำน้อยกว่ามติชนที่มีกึ่งคาหวิหาวา เรืออารมณ์ มากกว่า (เช่น คำว่า วาดฝัน น้ำตานอง เจ็งานแจงถึงกัน บี้เนมา ฟ้าเฒ่ากึ่ง! หรือ คนกลาง เป็นนายกฯ ไม่คล่องคอ เป็นต้น) เพื่อสร้างความน่าสนใจมากขึ้น ตามแบบหนังสือพิมพ์ประชานิยม ด้วยเหตุนี้หนังสือพิมพ์บ้านเมืองจึงกลายเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางรองลงมาจากสยามรัฐ แทนที่จะ เป็นมติชน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการศึกษาทดสอบสมมติฐานได้ยอมรับว่าประเภทหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าว แต่จากผลการศึกษาก็เห็นว่าหนังสือพิมพ์ทุกฉบับมีพาดหัวข่าวที่เป็นกลางน้อยกว่าพาดหัวข่าวที่แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียนลงไป หรืออีกนัยหนึ่ง พาดหัวข่าวที่เป็นกลางมีจำนวนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของพาดหัวข่าวทั้งหมด ทั้งนี้ น่าจะเป็นด้วย เหตุผลดังต่อไปนี้

1. พาดหัวข่าว เป็นจุดขายที่สำคัญของหนังสือพิมพ์ ฉะนั้นพาดหัวข่าวที่เร้าใจกว่า เรียกร้องความสนใจได้มากกว่า จะช่วยดึงให้ผู้อ่านที่ซื้อหนังสือพิมพ์มีจำนวนมากขึ้น การใช้คำหรือข้อความที่เร้าใจ เช่นนี้บ่อยครั้งก็มาจากความคิดเห็น ความรู้สึกส่วนตัวหรือจินตนาการทางภาษาของผู้เขียนพาดหัวข่าว จึงทำให้พาดหัวข่าวขาดความเป็นกลางได้
2. ผู้เขียนมีเจตนาหรือตั้งใจที่จะเขียนพาดหัวข่าวให้ใหม่ เป็นกลาง โดยมุ่งวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อต่อต้านอำนาจหรืออิทธิพลของคนบางกลุ่ม โจมตีอำนาจผู้อ่านคล้อยตาม หรือให้บรรยากาศของข่าว เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จัด 'คอน เลิรต์' / ประชัน 'มือบ' / ล็อกล่วม เกลี้ยง (มติชน 17 พฤษภาคม 2535)

จัดคอน เลิรต์แข่ง / วัดพลัง! / ล้อมมือบสนามหลวง // ... (ไทยรัฐ 17 พฤษภาคม 2535)

เนื้อข่าวกล่าวว่าการจัดคอน เลิรต์ต้านภัยแล้งที่สนามกีฬากองทัพบกฯ เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2535 ซึ่งตรงกับวันเวลานัดชุมนุมทางการเมืองที่ท้องสนามหลวงพอดี เนื้อข่าวไม่ได้ระบุว่า การจัดคอน เลิรต์ เป็นการ "ประชัน" หรือ "วัดพลัง" กับมือบสนามหลวง แต่โดยบรรยากาศและความคิดเห็นของผู้เขียนพาดหัวข่าว (ซึ่งมีข้อมูลรอบด้านแต่ไม่ปรากฏหรือรายงานไว้ในเนื้อข่าว) หรือการแสดงความรู้สึกร่วมกับประชาชนส่วนใหญ่ จึงทำให้เขียนพาดหัวข่าว เช่นนี้ออกมา ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกของคนทั่วไปในทางที่ไม่พอใจกับการกระทำของฝ่ายจัดคอน เลิรต์ และพาดหัวข่าวยัง เป็นการพยายามแสดงให้เห็นว่ามีการใช้อิทธิพลหรืออำนาจทุกวิถีทางในการสกัดกั้นการชุมนุมที่ท้องสนามหลวงโดยใช้เหตุการณ์ "ล็อกล่วม เกลี้ยง" มาพาดหัว เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ที่ชัดเจน

ดังนั้นจึงสามารถกล่าวได้ว่า เหตุที่พาดหัวข่าวส่วนใหญ่ไม่มีความ เป็นกลางนั้น เนื่องจาก

เหตุผลที่สำคัญคือการแข่งขันทางการตลาด และการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียน พาดหัวข่าวที่มีต่อ เหตุการณ์ข่าวหนึ่งๆ ออกมาโดยที่สิ่งทีปรากฏในพาดหัวข่าวนั้นไม่มีอยู่ในเนื้อข่าว แต่เกิดจากการตีความของผู้เขียนเอง และถ้าหากจะพิจารณาว่า พาดหัวข่าวในลักษณะ เช่นนี้ เป็น พาดหัวข่าวที่ดีหรือไม่ตามแนวคิดของ Baskette และ Sissors (1971) ที่กล่าวไว้ว่า "พาดหัวข่าวที่ดีต้องบอกผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมาว่า เนื้อข่าว เป็นอย่างไร ไม่เช่นนั้นแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนพาดหัวข่าวว่า เนื้อข่าว เป็นอย่างไร" แล้ว กล่าวได้ว่า พาดหัวข่าวที่แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียนลงไป เป็นพาดหัวข่าวที่ไม่ดี อย่างไรก็ตาม ระหว่างพาดหัวข่าวที่ดี คือ เป็นกลาง เทียบตรงแต่ไม่สามารถช่วยๆให้ชายข่าวหรือหนังสือพิมพ์ได้ กับพาดหัวข่าวที่มีลักษณะตรงกันข้ามซึ่งทำให้ผู้คนสนใจซื้อหาหนังสือพิมพ์นั้นมากขึ้น ผู้เขียนพาดหัวข่าวและหนังสือพิมพ์มัก เลือกรับนำเสนอพาดหัวข่าวอย่างหลังมากกว่า เพราะถ้าหนังสือพิมพ์ขายได้ก็ย่อมดำรงกิจการไว้ได้ต่อไป

สำหรับความเป็นกลางของพาดหัวข่าวในช่วง เหตุการณ์ต่อ เนื่องที่สำคัญ หนังสือพิมพ์มี ปริมาณของพาดหัวข่าวที่เป็นกลางสูงขึ้นกว่าในช่วง เหตุการณ์ปกติประมาณร้อยละ 6.2 (พาดหัว ข่าวที่เป็นกลางในช่วง เหตุการณ์ปกติมีร้อยละ 25.0 ในช่วง เหตุการณ์สำคัญมีร้อยละ 31.2) ซึ่งหมายความว่าพาดหัวข่าวที่แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียนลงไป มีปริมาณลดลง นั้นเอง สาเหตุของปรากฏการณ์ เช่นนี้ เนื่องมาจาก หนังสือพิมพ์เพิ่มความระมัดระวังในการพาด หัวข่าวมากขึ้นในช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง เพื่อมิให้เกิดผลกระทบที่ตามมา จึงพยายาม รักษาความเป็นกลาง ซึ่งแสดงออกด้วยการพาดหัวข่าวที่เคร่งขรึม เทียบตรงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการ ไม่แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวลงไปในตัวเอง

เมื่อพิจารณาความเป็นกลางของพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับในช่วง เหตุการณ์ ข่าวปกติ และข่าวต่อ เนื่องทางการเมืองที่สำคัญ หนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับมีความ เป็นกลางของพาด หัวข่าวเพิ่มขึ้น ยกเว้นสยามรัฐซึ่งลดลง เล็กน้อยราวร้อยละ 2.1 แต่ก็ยังเป็นหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอพาดหัวข่าวที่เป็นกลางมากที่สุดอยู่นั่นเอง เหตุที่พาดหัวข่าวมีปริมาณที่เป็นกลางน้อยลง (แทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกมากขึ้น) สิ่ง เกิดได้ว่าเป็น เพราะสถานการณ์ที่ต้องแข่งขันกัน อย่างหนักประจวบกับสยามรัฐมีจำนวนจำหน่ายที่ไม่ถึงกับสูงมากนัก ทำให้ต้องพาดหัวให้เร้าใจ

ด้วยการ เล่นเสาวนมากขึ้นจนกลายเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวออกมา ตัวอย่าง เช่น

โหรตั้งดูดาวคนละดวง/นายภคที่19"สุ"แน่นอน (20 มีนาคม 2535)

จัดสารพัดวิชามารเข้าเค็งสุดท้าย (11 กันยายน 2535)

ปลาไหลยังมาก เมื่อก ระริก่วมรัฐบาล (14 กันยายน 2535)

สิ่ง เกิดได้ว่า ถ้อยคำที่ใช้ เป็นการ "เล่นเสาวน" เช่นในตัวอย่างแรก หรือ เป็น "ความเปรียบ" ที่สะท้อนความรู้สึกของผู้เขียน พาดหัวข่าวใน 2 ตัวอย่างหลังนั้น น่าเสี่ยงที่ปรากฏในถ้อยคำหรือข้อความในพาดหัวข่าวมีความหมายของการ เสียดสีหรือติเตียนอยู่ในที่อีกด้วย

ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ช่วง เหตุการณ์ข่าวมีความสัมพันธ์กับความ เป็นกลางของพาดหัวข่าวและประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้น เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) ผลการทดสอบเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยพาดหัวข่าวในช่วง เหตุการณ์ที่สำคัญทางการเมืองมีความ เป็นกลางมากขึ้นกว่าในช่วงปกติ ทั้งนี้โดยหนังสือพิมพ์และผู้เขียนพาดหัวข่าว เห็นว่า ในช่วง เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง หนังสือพิมพ์มักถูก เฟ่ง เล็งจาก เจ้าหน้าที่ เป็นพิเศษ จึงต้องระมัดระวังมากขึ้น อีกทั้ง เพื่อไม่สร้างความตื่นตระหนกขึ้นในสังคมอันอาจจะ เป็นผล เสียต่อประเทศชาติได้

#### ความสัมพันธ์ตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า ประเภทหนังสือพิมพ์ (ที่เน้น เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน) มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องตรงกันของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว ปรากฏว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า ช่วง เหตุการณ์ข่าว มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องตรงกันระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าว ปรากฏว่า ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความสอดคล้องตรงกันของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าวไม่มีความสัมพันธ์กับช่วง เหตุการณ์ข่าวแต่อย่างใด ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ไม่ว่าจะอยู่ในช่วง เหตุการณ์ปกติหรือ เหตุการณ์สำคัญทางการเมือง ระดับความสอดคล้องของพาดหัวข่าวในสองช่วงนี้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ



หนังสือพิมพ์ที่มีความสอดคล้องตรงกันของพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าวมากที่สุดคือสยามรัฐ (ร้อยละ 70.5) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเนื้อหาข่าวหนักมากที่สุด หนังสือพิมพ์ที่มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าวน้อยที่สุดคือข่าวสด (ร้อยละ 38.7) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นเนื้อหาข่าวเบา ทว่าให้ เห็นว่าหนังสือพิมพ์ที่นำเสนอข่าวหนักมากที่สุด มีพาดหัวข่าวที่มีความสอดคล้องกับ เนื้อข่าวมากที่สุด แต่เป็นที่น่าสัง เกตว่าลำดับของความสอดคล้องของพาดหัวข่าว ไม่เป็นไปตาม ลำดับของการ เน้น เนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละประเภท เพราะหนังสือพิมพ์ที่มีความสอดคล้อง รองลงมาจากสยามรัฐ กลับ เป็นไทยรัฐ และ บ้านเมือง (ร้อยละ 52.5 และ 52.3) แล้วจึง เป็นมติชน (ร้อยละ 40.3) และข่าวสด (ร้อยละ 38.7) ทั้งนี้ น่าจะ เนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ คือ เกิดจากการอ่าน เนื้อข่าวก่อนลงมือ เขียนพาดหัวข่าวไม่ละเอียด อดยบกติ ผู้เขียนพาดหัวข่าว ทุกคนจะอ่าน เนื้อข่าวอย่างละเอียดก่อน ผู้เขียนพาดหัวข่าวของไทยรัฐกล่าวว่า จะอ่านข่าวทุกตัว อักษรจน เข้าใจแล้วจึงพาดหัวข่าว จึงน่าจะ เป็น เหตุผลหนึ่งที่ทําให้พาดหัวข่าวของไทยรัฐมีความ สอดคล้องในระดับสูงกว่าหนังสือพิมพ์ที่ เน้น เนื้อหาข่าวหนักมากกว่าไปได้ สำหรับมติชน ผู้เขียน พาดหัวข่าวกล่าวว่า มีบางครั้ง เหมือนกันที่ไม่มีโอกาสได้อ่านรายละเอียดทั้งหมดของข่าว เพราะ ไปถึง เวลาปิดหน้าแล้ว จึงต้องอ่าน เฉพาะขบปรย และ พึงการสรุปจากนักข่าว ซึ่งสาเหตุนี้ อาจ ทําให้พาดหัวข่าวไม่สอดคล้องกับ เนื้อข่าวได้

สาเหตุที่อาจ เป็นบรรณาการสำคัญที่สุดของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่บนานการศึกษาดังกล่าว ข้างต้น เห็นจะได้แก่ การตีความเน่ข่าวแล้วจึงพาดหัวข่าว ซึ่งผู้เขียนพาดหัวข่าวพยายาม ตีความเน่ เนื้อข่าว เพื่อให้เห็นภาพหรือบรรยากาศออกมาผ่านพาดหัวข่าว จนอาจทําให้เกิดความ ไม่สอดคล้อง รวมไปถึงความไม่ เป็นกลางของพาดหัวข่าวด้วย

ด้วย เหตุดังกล่าว จึงทําให้มติชนมีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องกับ เนื้อข่าวในระดับที่อ่านไปอยู่ เกือบท้ายสุด อย่างไรก็ตาม ในการศึกษารั้งนี้ มิได้ศึกษาลึกลงไปถึงความเป็นจริงที่แท้จริงของ เหตุการณ์ข่าว แต่ศึกษา เฉพาะพาดหัวข่าวกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏใน เนื้อข่าว เท่านั้น ผลการศึกษา จึงสรุปได้ เพียงว่า หนังสือพิมพ์มีพาดหัวข่าวที่สอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าว เพียงใด แต่ไม่อาจสรุป ได้ว่าพาดหัวข่าวนั้นสอดคล้องตรงกันกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (ซึ่งอาจไม่ได้รายงานหรือปรากฏ ในเนื้อข่าว) หรือไม่ เพียงใด

### พาดหัวข่าวจากการตีความ

การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนั้น เป็นสิ่งที่ได้ผ่านการคัดเลือกหรือกลั่นกรองมาเป็นอย่างดีแล้วจากหัวหน้าข่าวประจำวัน และที่ประชุมข่าว หรือโต๊ะข่าว ว่าเป็นข่าวที่ดีที่สุดของวันนั้น ที่ต้องการนำเสนอให้ผู้อ่านได้รับรู้ภายใต้ข้อจำกัดของพื้นที่ที่ฝ่ายศิลป์หรือซิป เอ็ดดิเตอร์ (sub-editor) เป็นผู้กำหนดมาให้ล่วงหน้า ดังนั้น การเลือกใช้คำและข้อความในการถ่ายทอดสาระเหล่านั้น จึง เป็นสิ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการจับประเด็นของข่าว เพื่อนำขึ้น เป็นพาดหัวข่าว เลยทีเดียว ดังที่ภูมิชาติ ชุ่มสนิท หัวหน้าข่าวหนังสือพิมพ์ข่าวสดกล่าวว่า ภาษาพาดหัวข่าวจำเป็นต้องมีลักษณะที่ทั้งกินใจ และกินใจ ภาษาพาดหัวข่าวจึง เป็นภาษาที่สั้น กระชับ ชัดเจน ผู้เขียนพาดหัวข่าวก็พยายามที่จะให้คำหรือข้อความที่ใช้นั้น สื่อความหมายมากที่สุดเท่าที่จะ เป็นไปได้ ผลที่ตามมาก็คือ คำที่ถูกเลือกมาใช้ในพาดหัวข่าว มักเป็นคำที่แสดงบรรยากาศของข่าว เพื่อให้ผู้อ่าน เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น คำที่นำมาใช้นั้นจึง เกิดจากการตีความข่าว เสีย เป็นส่วนใหญ่ สมหมาย บาริจันต์ บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชนกล่าวว่า การตีความข่าวอาจเกิดจากความต่อเนื่องซ้ำซากของเหตุการณ์ [เช่นสงครามอ่าวเปอร์เซีย] หรือ เหตุการณ์ในข่าวใหญ่มีหลายประเด็นที่ซ้ำ และผู้เขียนพาดหัวข่าวพยายามให้ภาพรวมออกมา โดยไม่ได้หยิบข้อเท็จจริงอันใดอันหนึ่งออกมาอย่างชัดเจน [เช่นข่าวการหาเสียงเลือกตั้งของนักการเมือง และพรรคการเมืองต่างๆ] ซึ่งมีโอกาสที่จะทำให้อ่านคิดว่า พาดหัวข่าวมีความบิด เบือนสูงนั่นเอง การตีความนั้น โอกาสที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวจะ เกิดอคติที่มีอยู่มาก เพราะผู้เขียนพาดหัวข่าวก็เป็นบุคคล ที่ยังมีความลำเอียงหรืออคติ เช่นเดียวกับคนทั่วไป การตีความข่าวนั้น จึงอาจทำให้สูญเสียความเป็นกลางได้ บางครั้งก็นำไปสู่ความไม่สอดคล้องระหว่างพาดหัวข่าวกับ เนื้อข่าวได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

**"อานันท์"งัด เดินทาง/ผวา เครื่องบินระเบิด/"นุกุล"กร้าวว่ามีหวั่น/จีลาภคอบหวกโรครจิต**

(มติชน 24 กันยายน 2535)

เนื้อข่าวโดยสรุป: ข่าวแจ้งว่าสำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอยก เลิกการ เดินทาง เพราะนาย ก (อานันท์) ตีตราข่าวยุบรวมงานไม่ได้ แต่สำนักงานผอ เตอร์โชว์ที่ขอนแก่น (ซึ่ง

เชิญนายกฯ เป็นประธาน เปิดงาน) ตรวจสอบแล้ว ยังมีมติมีการยกเลิกการเดินทาง จากเนื้อหา  
จะเห็นได้ว่าไม่ได้กล่าวถึงการงด เดินทางของนายกฯ เพราะหวั่นเกรงว่าจะถูกลอบวางระเบิด  
บนเครื่องบิน แต่จากการที่คาดว่า จะมีการวางระเบิดนายกฯ (ไม่ระบุวัน เวลา สถานที่) ที่ถูก  
เปิด เผยออกมานั้น พ้องกับข่าวที่สำนัก เลขาธิการนายกฯ แจ้ง ขอยก เลิกการเดินทางของนายกฯ  
เพราะติดราชการนั้น ทาให้ผู้เขียนตีความว่าการชู้วางระเบิด (ซึ่ง เป็นเหตุการณ์ที่ล่อแหลมต่อ  
อันตราย) นั้นมีผลต่อการงดการเดินทางดังกล่าว เพราะนายกฯ เกรงว่าจะมีอันตราย เกิดขึ้น  
ผู้เขียนจึงพาดหัวข่าว เช่นนี้ออกมาทั้งที่ใน เนื้อข่าวได้กล่าวถึง เหตุผลการงดการเดินทางไว้  
อีกอย่างหนึ่ง คือนายตติราชการ ลักษณะ เช่นนี้แม้มีอาจสรุปได้ว่าการพาดหัวข่าว นั้นสอดคล้อง  
หรือไม่กับความเป็นจริงที่แท้จริง แต่ เมื่อเทียบเคียงกับข้อเท็จจริง เนื้อข่าวก็สามารถกล่าวได้  
ว่า พาดหัวข่าว เชิงตีความ เช่นนี้ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เนื้อข่าวแต่อย่างใด เพราะความ  
คิดเห็น หรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียนพาดหัวข่าว อาจถูกแทรกกลางไปในการ เขียนด้วยการ  
ตีความ ก็เป็นได้ ดังที่ Stephens และ Lanson (1986) กล่าวว่า

... บ่อยครั้งที่ผู้อ่านมิได้ต้องการทราบ เพียงแค่ใคร ทาอะไร ที่ไหน เมื่อใด กับใคร  
เพราะสิ่งเหล่านี้มีให้ดูอยู่แล้วในข่าวที่เรทักคนภาคค่า เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ เข้าวันรุ่งขึ้น เขาจึง  
ต้องการทราบอะไรที่มากกว่าที่ดูมาแล้ว เมื่อคืน เช่นทาอะไรจึงพูดอย่างนั้น หมายความว่าอย่างไร  
หนังสือพิมพ์จึงถูกขอให้ตีความ (interpret) ข่าวมากขึ้น ซึ่งค่อนข้าง เป็นจุดอันตราย เพราะ  
การตีความมักนำไปสู่การคาดเดา (guesswork) และการแสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็น  
ส่วนตัว (subjectivity) ...

เมื่อพาดหัวข่าวสามารถสร้างรูปแบบความคิดของผู้อ่านได้ (shape the opinions)  
โดย เฉพาะอย่างยิ่งกับผู้อ่านที่อ่าน เพียงพาดหัวข่าว (Bush, 1967) ผู้เขียนพาดหัวข่าวจึงควร  
ระมัดระวังการตีความในข่าวให้มาก อย่างไรก็ตาม การตีความนั้น สามารถกระทำได้ถ้าเป็น  
การให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน คือ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจ หรือ เห็นภาพของข่าวได้ชัดเจนมากขึ้น เพราะ  
บางครั้ง ภาพดังกล่าวอาจมิได้ถูกนำเสนอไว้ในข่าวอย่างชัดเจนเพียงพอ เช่น น้ำเสียง หรือ แม้  
กระทั่ง กิริยาอาการ และสภาพที่แท้จริงของผู้ให้สัมภาษณ์ หรือผู้ที่ เป็นข่าว ที่แสดงความก้าวร้าว  
ข่มขู่ คุกคาม เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้เขียนพาดหัวข่าวต้องคำนึงถึงกรอบแห่งข้อเท็จจริง ความถูกต้อง

และความเป็นกลาง เป็นพื้นฐานในการนำเสนอตลอดเวลา Stephens และ Lanson (1986) อธิบายว่า การตีความ วิเคราะห์ และอธิบายข่าวนั้นต้องหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และแม้จะแค่เพียงเล็กน้อย เพื่ออธิบายถึง เหตุผล บอกรายละเอียด และถ่ายทอดความคิดอันละเอียดอ่อน ลึกเร้น (subtler thoughts) ลงไปในภาษาเชิงวารสารศาสตร์ [ภาษาหนังสือพิมพ์] อันเป็น ภาษาแห่งข้อเท็จจริง

### หน้าที่ของพาดหัวข่าว

ตามที่ Harriss, Lieter และ Johnson (1985) กล่าวว่า พาดหัวข่าวมีหน้าที่ 4 ประการ คือ การดึงดูดความสนใจจากผู้อ่านให้ติดตามอ่าน เนื้อข่าว สรุปเรื่องราวในเนื้อข่าว ช่วยให้ผู้อ่านประเมินความสำคัญของข่าวได้ และช่วยให้หนังสือพิมพ์มีความน่าสนใจ น่าอ่าน จากผลการศึกษา พบว่าพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ก็มีหน้าที่เช่นนั้น โดยที่พาดหัวข่าวที่นำเสนอขึ้นต้องสามารถ "ขายได้" เพราะหน้าที่ของหนังสือพิมพ์คือขายข่าว ถ้าผู้อ่านเห็นพาดหัวข่าวแล้วรีบซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นทันที ถือว่าเป็นความสำเร็จสุดยอดอย่างหนึ่ง (โรภาส เฝิง เจริญ)

การพยายามดึงดูดความสนใจของผู้อ่านเพื่อขายข่าวให้ได้ขึ้น จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เนื้อหาพาดหัวข่าว พบว่ามีการใช้คำหรือข้อความในพาดหัวข่าวที่ไม่ใช้ถ้อยคำปกติ (คำปกติในที่นี้หมายถึงคำที่ปรากฏอยู่ในเนื้อข่าว) เพื่อเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน โดยเห็นว่าการใช้ถ้อยคำดังกล่าวอยู่มาก เป็นการสะท้อนบรรยากาศ และเน้นน้ำหนัก สีสัน ให้เด่นชัด ถ้อยคำลักษณะนี้มักใช้ในพาดหัวข่าวที่พบอยู่บ่อยๆ มักเป็นคำที่แสดงกิริยา หรือพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ผ  
คาก็มักใช้แทนคำว่า กล่าวว่่า พูดว่่า ให้ความเห็นว่่า หรืออื่นว่่า ในตนเอง เดียวกัน  
ได้แก่ คำว่่า แฉ อัดยัับ จวก สวาวเส้ ถล่ม ไซย สับและ ฉั่น คายนิช กรัด เป็นต้น

คาก็มักใช้แทนการต่อสู้ ได้แก่ คำว่่า บุก ลุย ถล่ม ชัด กัด หนัก หนัก เลี้ยง ฆัด  
ตีบ เครื่องชน กัดจม เขี้ยว รุม ตีน ชูตะเกียง ชูธง เป็นต้น

คำที่มีกาใช้แทนการข่มขู่ ได้แก่ คำว่า บีบ บีบ รั้ง ขยับขลุ่ย ตบเท้า ตีรวน เป็นต้น คำอื่นๆ เช่น ฝึกฝนถึง (ปรับเปลี่ยนแปลงจากที่ได้กำหนดไว้ เป็นหลายลักษณะอักษรแล้ว) เรือด (ดำเนินการเอาผิดอย่างเด็ดขาด) รับถู (รับและสนองนโยบาย) ล้างบาง (ทาบหรือกวาดล้างให้สิ้นซาก) ตกสวรรค์ (ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ได้รับเลือก) อุ้ม (คุ้มครองดูแล) เป็นต้น

ฯลฯ

คำเหล่านี้ เมื่อนำมาใช้ในพาดหัวข่าว จะทำให้ดูน่าสนใจ มีสีสันของความหมายมากขึ้น โดยทั่วไป หนังสือพิมพ์จึงได้นำมาใช้คำเหล่านี้อยู่เสมอ ในพาดหัวข่าว มากบ้างน้อยบ้างต่างกันไป ตามตามแนวนโยบายหนังสือพิมพ์ เช่นสยามรัฐ ใช้นิยมการใช้น้ำคำหรือพาดหัวจนเกินขอบนัก ก็จะใช้คำเหล่านี้น้อยกว่าไทยรัฐที่มุ่ง เลนพาดหัวข่าวให้กระทบความอยากรู้อยากอ่านของผู้คนโดยทันที ดังนี้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้เขียนพาดหัวข่าว พบว่า หน้าของพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนั้น ยังมีที่สาคัญอีก 2 ประการ ที่ Harriss และคณะ มิได้กล่าวไว้ มีดังนี้

1. เปิดประ เติ้น เพื่อนาประชาชาติ
2. กระตุ้นให้ เกิดความสงบสุขในสังคม

การเปิดประ เติ้น เพื่อนาประชาชาตินั้น เป็นการค้นหาประ เติ้นใหม่ ที่ยังไม่หนังสือพิมพ์ฉบับใดนำเสนอมาก่อน หรือ เป็นประ เติ้นที่ควรค่าแก่การนำเสนอ เพื่อให้การสนับสนุน ซึ่งหนังสือพิมพ์เล็ง เห็นว่าน่าจะเป็นผลดีต่อส่วนรวม และประเทศชาติ เช่น การสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในบางจังหวัดที่เหมาะสม ซึ่งหนังสือพิมพ์ประสงค์ที่จะนาประชาชาติ หรือประ เติ้นที่มี เจื่อนงาและประชาชนน่าจะได้รับรู้ และมีส่วนร่วมในการเฝ้าดู หรือจับตามอง เพื่อหยุดยั้ง หรือห้ามปรามการกระทำอันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวง เช่น เจื่อนงาทุจริตในการจัดการร่างงบประมาณ เพื่อเสนอ เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เมื่อปลาย เดือนกุมภาพันธ์ 2536 หรือพฤติการณ์เคลื่อนไหวของกรมทางหลวงในการตัดถนนบนเขาใหญ่ เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นเหล่านี้ ล้วนมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติ ทั้งสิ้น การสร้างประชาชาติเพื่อรักษาผลประโยชน์ดังกล่าว จึง เป็นสิ่งที่หนังสือพิมพ์ตระหนักถึง เสมอ

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์เนื้อหาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ไม่มีพาดหัวข่าวที่ทำหน้าที่เปิดประเด็นใหม่ เพื่อนำประชาชาติเลย เนื่องจากข่าวส่วนใหญ่ที่นำเสนอ เป็นข่าวที่รายงานตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว อีกทั้งจำนวนข่าวที่เข้าสู่โต๊ะข่าวก็มีเป็นจำนวนมาก หนังสือพิมพ์ไม่มีเวลาพอที่จะทบทวน วิเคราะห์ หรือพิจารณา เรื่องหรือประเด็นที่ยังไม่เกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ เพื่อนำเสนอ เป็นข่าวหน้าหนึ่งได้ (แต่อาจมีการเสนอประเด็นใหม่ ว่าเป็นคอลัมน์ภายในเล่ม) นอกจากนี้ ผู้อ่านมักอยากรู้เรื่องราวที่เพิ่งเกิดขึ้นมากกว่าที่จะอยากรู้เหตุการณ์ข่าวที่ยังไม่เกิดขึ้น หนังสือพิมพ์จึงยังไม่สามารถชี้พาดหัวข่าวในการทำหน้าที่เปิดประเด็น เพื่อนำประชาชาติได้มากนัก ขณะที่ผู้เขียนพาดหัวข่าวส่วนหนึ่งกล่าวว่าที่ผ่านมามีการนำเสนอพาดหัวข่าว เช่นนี้ไปบ้าง แต่ยังไม่มากนัก และถ้ามีประเด็นที่น่าสนใจ ก็จะทำเสนอทันที

พาดหัวข่าวที่ทำหน้าที่ในการกระตุ้นให้เกิดความสงบสุขในสังคม สุชิน ดิยวิมลน์ กล่าวว่า "การเสนอข่าว เป็นการกระตุ้นการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ดีที่สุด" หนังสือพิมพ์จึงเสนอข่าวที่สะท้อนให้เห็นถึงอันตรายที่เกิดขึ้นตามสถานที่ต่างๆ เพื่อมุ่งที่จะให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลบริเวณดังกล่าวให้ทั่วถึง ซึ่งจะทําให้อันตราย และอาชญากรรมลดน้อยลง ประชาชนรู้สึกปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมากขึ้น ความสงบสุขของสังคมส่วนรวมก็มีมากขึ้น เป็นเงาตามตัว และเนยามที่เกิดเหตุการณ์รุนแรง ล่อแหลม พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์มักเคร่งขรึมขึ้นกว่าปกติ เพื่อระมัดระวังมิให้นำเสนอไปในทางที่จะยั่วยุ หรือซ้ำเติมให้สังคมระส่ำระสายมากขึ้น นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังต้องคำนึงถึงความอยู่รอดทางธุรกิจของตนอีกด้วย เนื่องจากในสภาวะเช่นนี้ หนังสือพิมพ์มักถูกเพ่งเล็งจากทางราชการมากกว่าปกติ

ผลการศึกษา ยืนยันได้ว่าในช่วง เหตุการณ์ที่สำคัญซึ่งบางครั้งอาจมีความรุนแรง เกิดขึ้นด้วยนั้น หนังสือพิมพ์มีความระมัดระวังในการพาดหัวข่าวมากขึ้น โดยแทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้เขียนน้อยลง ร้อยละ 6.5 จากปริมาณในช่วง เหตุการณ์ปกติ (จากร้อยละ 75.0 เหลือเพียง 68.5) หนังสือพิมพ์ต่างๆ ที่พาดหัวข่าวโดยแทรกความคิดเห็นหรือความรู้สึก

ปริมาณที่ลดลงจากในช่วง เหตุการณ์ปกติ เป็นจำนวนร้อยละดังนี้ ไทยรัฐ ลดลง 10.4 ข่าวสด ลดลง 5.5 บ้านเมืองลดลง 2.6 มติชนลดลง 16.4 มีสยามรัฐ เพียงฉบับเดียว เท่านั้นที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.1 ซึ่งน่าจะเกิดจากการที่สยามรัฐต้องแข่งขันกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ มากขึ้น เพราะ ในช่วง เหตุการณ์ต่อ เนื่องที่สำคัญนั้น แม้ว่าหนังสือพิมพ์ประเภทใด ต่างก็หันมานำเสนอข่าวที่สำคัญ และต่อ เนื่องนั้นทั้งสิ้น (ต่างกับในช่วงปกติที่หนังสือพิมพ์ข่าวอาชญากรรม มัก เลือกข่าวอาชญากรรม ขึ้น เป็นข่าวใหญ่ประจำวัน ขณะที่สยามรัฐ เสนอข่าวการเมือง)

**ตัวอย่าง** หาดหัวข่าวอีกในวันที 17 พฤษภาคม 2535 (อยู่ในช่วง เหตุการณ์สำคัญ)  
หนังสือพิมพ์ทุกฉบับล้วนนำเสนอข่าว เดียวกัน ดังนี้

ไทยรัฐ	- จัดคอนเสิร์ตแข่ง/วัดหลัง! /สู้มือบสนามหลวง//รัฐวิสาหกิจยันทุนเปชต./ 'คิก' ซึ่ไกลฝั่ง เพลงมารัฐ
ข่าวสด	- จัดคอนเสิร์ต/สภามือบ/น้องอรวิมมันต์-ชนะ//สนามทบ. 'บี' สนามหลวง/ สห. บิ๊กตุ้ยตะ เปิดจำลอง
บ้านเมือง	- รัฐวิสาหกิจ/ร่วมชุมนุม
มติชน	- จัด 'คอนเสิร์ต' /ประชัน 'มือบ' /ล็อกส้วม เกลี้ยง
สยามรัฐ	- มีบหนุมือบต้าน/นัดพบสนามหลวง/มหาฉกคุกคุกคาม

จะ เห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ทุกฉบับนำเสนอข่าว เดียวกัน คือข่าว เกี่ยวกับการชุมนุม ประท้วงทางการเมือง ที่ท้องสนามหลวง แต่ลักษณะการนำเสนออาจแตกต่างกันไปตามแนวของ หนังสือพิมพ์ สยามรัฐหาดหัวข่าวที่เร้าความสนใจได้มาก เช่นการอ้างคำว่า มือบหนุมือบต้าน หรือ ฉกคุกคุกคาม ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ว่า เหตุการณ์ เป็นอย่างไร

สำหรับในช่วง เหตุการณ์ปกติ ข่าวใหญ่ประจำวันของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับมัก ไม่ค่อยตรงกัน เพราะจะนำเสนอประเภทข่าวไปตามแนวหนังสือพิมพ์ของตน ดังนี้

**ตัวอย่าง** หาดหัวข่าวอีกประจำวันที 18 ตุลาคม 2535 (อยู่ในช่วง เหตุการณ์ปกติ)

ไทยรัฐ	- เศรษฐีลาเคียว/คว้านไส้/หนังสือกรรมธรรม//รัตน เนื่อนต้มหมดตัว/ เเมธิย ชีวิตแสนอนาถ/แม่ค้า เข้าบ้านก็ไม่มี (อาชญากรรม)
--------	---



- ข่าวสด - นิ่งสมาธิตาย/คว้านท้อง/ เช่นศาล เจ้าแม่//ไล่กะล็ก-ซึกมิด เชือดคอข้า/  
เสี้ยค้ำหลอยหนีชีวิต-ฆ่าตัว (อาชญากรรม)
- บ้านเมือง - ตุ่นสาวห่าง/ส่งค้ำกามมาเลย//ซัดขึ้นช้อยสาวก/ เมษนรกน้ากาม/  
สาวฯทยระวัง (ปัญหาสังคม)
- มติชน - 'สมิคร'ตื่น เต็มให้ตรวจที่มากรัณย์ล้นย้อนหลัง/ฝ่ายค้ำนัดที่ช้อยข้า!/  
จี้'สอบภาชี'พลังฝึก (การเมือง)
- สยามรัฐ - รมช. ความหวังฯหมั่นฝอยค้ำน/ระบุ5อดีตรัฐมนตรีหัวพันค้ำมักกับมา/  
บุญชูชู่แจกลับ!//ฝ่ายค้ำนค้ำไม้ (การเมือง)

จากตัวอย่าง เห็นได้ว่าจากตัวอย่างในวันเดียวกันของช่วง เหตุการณ์ปกติ หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนำเสนอข่าวหัวข้อข่าวต่างกันไปตามแนวหนังสือพิมพ์ของตน นั่นคือ ไทยรับ และข่าวสด เป็นหนังสือพิมพ์แนวอาชญากรรม กีฬาเสนอข่าวอาชญากรรม บ้านเมือง เป็นหนังสือพิมพ์ที่เน้นข่าวหนักกับข่าวเบาพอๆกัน เสนอข่าวปัญหาสังคม และมติชน กับสยามรัฐ ซึ่งเน้นข่าวหนัก นำเสนอข่าวการเมือง ดังนั้นสภาวะการแข่งขันของสยามรัฐในการพาดหัวข่าวอีกชั้นในช่วง เหตุการณ์ปกติจึงไม่รุนแรง เท่ากับในช่วงสำคัญ ด้วยเหตุนี้ จึงน่าจะเป็นคำตอบได้ว่า เหตุใดสยามรัฐจึงมีพาดหัวข่าวที่แทรกความคิด เห็นหรือความรู้สึกมากขึ้นกว่าปกติในช่วง เหตุการณ์สำคัญ ขณะที่หนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ กลับมีปริมาณของการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกในพาดหัวข่าวน้อยลง

ลักษณะของความระมัดระวังในการพาดหัวข่าวในช่วง เหตุการณ์สำคัญของหนังสือพิมพ์โดยรวมนั้น หากนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดของ Immanuel Kant ซึ่งเป็นแนวคิดเชิงหน้าที่ (Kantian duty) เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ว่า "หนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่ของตนไปตามหลักการ มิใช่บนพื้นฐานของผลที่จะเกิดขึ้นตามมา (หมายถึงว่า มีหน้าที่เช่นใดก็ทำไปตามนั้นโดยไม่ต้องสนใจว่าจะเกิดผล เช่นเรามีฉะนั้นอาจทำให้ เกิดอคติหรือความลาเอียงขึ้นได้) ซึ่งหากกล่าวให้เจาะจงลงไปตามแนวคิดของ Arnold Goodman นักหนังสือพิมพ์ชาวอังกฤษ ก็คือ หนังสือพิมพ์ที่ยิ่งใหญ่นั้น รู้ว่า เรื่องใดควรเปิดโปงก็พร้อมที่จะ เปิดโปงโดยไม่หวั่นเกรงว่าจะถูกฟ้องร้อง" (Merrill, 1978) จะเห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวเน้นการทาดำตามหลักการและหน้าที่ของสื่อมวลชนในการ เปิด เผยความจริงต่อสังคมโดยไม่ครณาว่าตน



(หนังสือพิมพ์) จะได้รับผลร้าย เช่นใด แต่ในสภาพความเป็นจริงของหนังสือพิมพ์ที่ต้องกระทำหน้าที่เพื่อสังคมควบคู่ไปกับการดำเนินการแข่งขันทางธุรกิจ หนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเช่นกัน เพราะถ้าหนังสือพิมพ์ถูกสั่งปิดแม้เพียงวันเดียว ก็หมายถึงความล้มคลอนด้านรายได้ และความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์ ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงต้องเคร่งครัดขึ้นในการนำเสนอพาดหัวข่าวและข่าวที่สำคัญ หรือล่อแหลม

กระนั้นก็ดี หน้าที่ของพาดหัวข่าวทั้ง 2 ประการดังกล่าวไว้ข้างต้น ล้วนเป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่งผลดีต่อสังคม และประเทศชาติหากหนังสือพิมพ์นำเสนอด้วยเจตนาบริสุทธิ์ และเป็นธรรม ซึ่งเป็นหน้าที่อันพึงประสงค์ในสภาพสังคมที่ต้องมีการตรวจสอบการทำงานของผู้มีอำนาจ และหน้าที่เพื่อให้อยู่ในลู่ทางที่สะอาด และนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

#### การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในพาดหัวข่าว

จากการศึกษาพบว่า พาดหัวข่าวจำนวนมากนิยมใช้เครื่องหมายวรรคตอน นั่นคือ พาดหัวข่าวร้อยละ 71 ใช้เครื่องหมายวรรคตอน และเครื่องหมายที่นิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ อัฒประกาศเดี่ยว ( ' ' ) อัฒประกาศคู่ ( " " ) อัศเจรีย์ (!) ยติภังค์ (-) และขยาลน้อย (๗) ตามลำดับ โดยพบว่า การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ ใช้เพื่อแสดงความรู้สึก ตื่นเต้น ตกใจ ประหลาดใจ เช่น

ทีมโอลิมปิกจีนพร้อม เจง/ เจือกมะกันนำลือกหง! (มติชน 30 กรกฎาคม 2535)

ส่วนยติภังค์ใช้ในการแยกคำหรือข้อความ แทนคำว่า "และ" เช่น

มาผิว เมีย/ทุบหัว-รัดคอ/ศพวางน้ำ//... (ไทยรัฐ 21 กุมภาพันธ์ 2535)

ขยาลน้อยใช้ย่อคำที่มีความยาวมากให้สั้นลง เหลือเพียงพยางค์ต้นๆ ของคำ เช่น

ผู้ว่าสุพรรณขอฮ้ายตัวเอง/... (สยามรัฐ 12 กันยายน 2535)

สำหรับอัฒประกาศ เดี่ยวและอัฒประกาศคู่ นั้นมีที่ใช้หลากหลายกว่า เครื่องหมายใดๆ คือ ใช้ได้กับคำหลายประเภท เช่น

ใช้กับนามจริง

"สุธี"ติด เบรก"มีชัย"ไม่ควรถบะชุมพ.ร.ก. (สยามรัฐ 28 มิถุนายน 2535)

โผล่ของมธ./`ชวน'นายกฯ (บ้านเมือง 11 กันยายน 2535)

ใช้กับสมณานาม

"บีกสงฆ์" ตั้งกลุ่มนั้งประชาธิปไตย/ เผยแพร่แนวคิดช่วย "จิ๋ว" ทาเสียง

(สยามรัฐ 12 กุมภาพันธ์ 2535)

'นักบุญฝรั่ง' เสนอ/ หันเอานางกองทัพ

(มติชน 21 มิถุนายน 2535)

ใช้อ้างคำพูด

ระบุนายกฯ "ตั้งตามใจแม่ได้"

(สยามรัฐ 21 มีนาคม 2535)

ประกาศ 'กษัตริย์' / ตะลุมบอนเลือด

(ไทยรัฐ 15 เมษายน 2535)

ใช้กับยศหรือตำแหน่ง

เดือน "นาย" คดีวิสามัญฆาตกรรมล่ามของแพทตา (มติชน 8 มีนาคม 2535)

ใช้กับพฤติกรรม

กต. แจงจับนายกฯ // 700 คน 'กรีดเลือด' / ใช้ชื่อ 'ถวยฎีกา'

(ข่าวสด 13 กันยายน 2535)

แต่จากการสัมภาษณ์ผู้เขียนพาดหัวข่าว ปรากฏว่าการใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อจัดตัวอักษรให้ลงตัว เป็นสำคัญ อาจมีบ้างที่ใช้ เพื่อเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นแต่ก็ไม่มีสำคัญเท่ากับการนำมาใช้ เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางเทคนิค ด้วยเหตุนี้ ผู้อ่านที่เฝ้าทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการใช้เครื่องหมายวรรคตอนก็จะเข้าใจไปได้ว่า คำที่มีเครื่องหมายกำกับอยู่ เป็นคำที่มีความสำคัญ เป็นพิเศษที่หนังสือพิมพ์ต้องการ เน้นออกมา หรือไม่สามารรถแยกแยะได้ว่าคำใดที่ผู้เขียนประสงค์จะเน้นจริงๆ หรือคำใดที่ใช้เพื่อผลทางเทคนิคในการจัดตัวเท่านั้น

ลักษณะเฉพาะของภาษาพาดหัวข่าว

การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีลักษณะเฉพาะตัวในการใช้ภาษา โดยอาจนำเสนอด้วยข้อความที่เป็นวลีต่างๆ เช่น

ทลาย 'เหล่า' ค้ากาม/ ตบตาตร. นับ เดือน - กริยาวลี (ข่าวสด 5 กุมภาพันธ์ 2535)

วัย... นางงาม/ ขาหลายกันต่าง // แตกต่างจากวาคีรย์/ ระเบิดงัดกันใหญ่

- อุทานวลี (ไทยรัฐ 20 มีนาคม 2535)

นอกเหนือไปจากประโยคประธานที่ใช้เป็นส่วนใหญ่ เช่น

ชายแดน เตือด/กะ เหยียงทรยศ

(บ้านเมือง 18 ตุลาคม 2535)

ถ้อยคำที่ใช้ก็ล้วนพยายามหลีกเลี่ยงแต่สื่อความหมาย และมักตัดคำหรือละคำที่จำเป็นน้อยที่สุดออกไป โดยให้ข้อความหรือถ้อยคำที่ยังคงอยู่นั้น เป็นที่เข้าใจได้บ้างหรือมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น ประธานของประโยค หรือคำลักษณนาม เป็นต้น

#### ตัวอย่างการละประธาน

เดือนภัย/"ฮาทัง"/อันตราย

(ไทยรัฐ 5 กุมภาพันธ์ 2535)

พาดหัวข่าวนี้ละประธานคือ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งแม้ไม่มีประธานผู้อ่านก็ยังสามารถเข้าใจสาระสำคัญของ เนื้อความได้ว่ายาชนิดนี้มีอันตราย และสามารถคาดเดาได้ว่าผู้เดือนภัยนี้คือหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

#### ตัวอย่างการละลักษณนาม

หม่าบล้อยแล้ว 4 เซลย/คนไทยลยกะ เหยียงต่อ

(มติชน 18 ตุลาคม 2535)

คำว่า เซลยไม่ใช่อักษรนาม แต่เป็นนามซึ่งมีลักษณนามว่า "คน" ถ้าเข้าใจถูกต้องตามหลักภาษาไทยต้องเข้าใจว่า เซลย 4 คน แต่การละลักษณนามซึ่งดูเหมือนว่ามีความจำเป็นน้อยที่สุดในการพาดหัวข่าวนี้ก็ยิ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตามต้องการได้ เช่น เดิม

ดังนั้น หากพิจารณาตามหลักภาษาแล้ว ย่อมเป็นที่แน่นอนว่า การใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาพาดหัวข่าว มีความบกพร่องในหลายๆ ด้าน แต่ถ้าหากพยายามทำความเข้าใจกับกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ภายใต้เงื่อนไขของ เวลาอันจำกัด ประกอบกับพื้นที่ที่ถูกกำหนดไว้สำหรับการพาดหัวข่าวในแต่ละวันที่ให้บรรทัดอักษรได้เพียงไม่กี่ตัว อีกทั้งการที่จะต้องสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นแก่ผู้อ่านขณะ เมื่อวางอยู่บนแผงประชันกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆ ซึ่งถือว่าเป็นคู่แข่งตามกระบวนการทางธุรกิจแล้ว จะทำให้เห็นและเข้าใจได้ชัดเจนว่า เหตุใดหนังสือพิมพ์จึงมีลักษณะ เฉพาะในการใช้ภาษาเช่นนั้น องค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการหนึ่งคือผู้อ่านซึ่งมักสนใจสิ่งแปลกใหม่ เร้าใจ และให้การตอบสนอง เป็นอย่างดีกับข่าวในลักษณะดังกล่าว ผู้เขียนพาดหัวข่าวย่อมตอบสนองความต้องการของผู้อ่านในด้านนี้ เพื่อให้เป็นที่นิยม และ เป็นการรักษาจำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์ให้คงที่หรือ เพิ่มขึ้น อันจะส่งผลต่อรายได้จากการโฆษณาซึ่งเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ในปัจจุบัน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การเลือกใช้ถ้อยคำในการพาดหัวข่าวจึงไม่อาจหลีกเลี่ยง การที่จะทําให้ผู้อ่านหรือผู้ที่พบเห็นหนังสือพิมพ์เกิดความสะอูดตา สะอูดใจ อยากซื้อหรือหยิบ หนังสือพิมพ์ขึ้นมาอ่าน ถ้อยคำพาดหัวข่าวจึงดูเหมือนมีสีสัน มีชีวิตชีวา และอารมณ์อยู่มาก จนบางครั้งก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นถ้อยคำที่รุนแรงบ้าง หรือเกินความจริงบ้าง ดังนี้ เป็นต้น แต่ถ้านักพิจารณากระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์แล้ว ด้วยเหตุที่หนังสือพิมพ์ซึ่งก็เป็นสินค้าชนิดหนึ่ง มีอายุการผลิต และ การจำหน่าย เพียงไม่กี่ชั่วโมง การผลิตหนังสือพิมพ์ออกสู่ตลาดจึง เป็น ความเร่งรีบที่จะต้องนำเสนอสาระที่สำคัญ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน้าหนึ่ง) ออกไปสู่ผู้อ่าน อย่างทันการ รวดเร็ว และ เมื่อหนังสือพิมพ์เป็นธุรกิจที่มีคู่แข่งอยู่พอสมควร การสร้างความ เร้าใจหรือดึงดูดใจด้วยพาดหัวข่าวจึง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสินค้าที่มีอายุสั้น เช่นนี้

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน ผู้มีหน้าที่ในการเสาะแสวงหา คัดเลือก และนำเสนอข่าวสารด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง และเป็นกลางให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และประเทศชาติ เป็นสำคัญ

### ข้อ เสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษา แสดงให้เห็นว่าพาดหัวข่าวที่สอดคล้องตรงกันกับ เนื้อข่าวมี จำนวนครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 49.9) ของพาดหัวข่าวทั้งหมด ที่เหลือ เป็นพาดหัวข่าวที่ไม่สอดคล้อง สอดคล้อง เพียงบางส่วน และกำกวม (ร้อยละ 18.5, 7.7 และ 23.9 ตามลำดับ) จึงทําให้ เห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์ยังขาดความรอบคอบระมัดระวังในการนำเสนอพาดหัวข่าวอยู่พอสมควร แม้ว่า ผู้เขียนพาดหัวข่าวจะพยายามยึดข้อเท็จจริง เป็นหลักในการพาดหัวข่าว กระนั้น พาดหัว ข่าวก็ยังคงเกิดความผิดพลาดได้ แม้ว่าผู้เขียนมิได้เจตนา หรือจงใจให้เป็นเช่นนั้น ซึ่งความผิดพลาด ดังกล่าวอาจเกิดจากทั้งตัวผู้เขียนพาดหัวข่าวเอง หรือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่นนักข่าว หรือฝ่ายศิลป์ เป็นต้น หนังสือพิมพ์จึงควรระมัดระวังมิให้เกิดความผิดพลาดขึ้นได้อีก โดยประสานงานกันระหว่าง ผู้เกี่ยวข้อง เหล่านี้เป็นอย่างดีต่อไป และสามารถสื่อสารกันได้ตลอดเวลา ในส่วนของผู้เขียนพาด

หัวข่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตีข่าวให้แตก และรู้เบื้องหลัง เบื้องลึกของข่าวเป็นอย่างดี และ  
ไม่ประมาทในการนำเสนอข่าวทุกข่าว ทุกครั้ง ซึ่งจะช่วยให้โอกาสผิดพลาดที่เคยมีอยู่นั้น  
ลดน้อยลงไป

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นกลางของข่าวพบว่า ข่าวหัวข่าวส่วนใหญ่  
(ร้อยละ 71.7) มีความคิดเห็นหรือความรู้สึกของผู้เขียนข่าวต่อข่าวดังกล่าวด้วย เพื่อสะท้อน  
บรรยากาศของข่าวออกมา หรือเป็นการสร้างความน่าสนใจให้แก่ข่าวมากขึ้น เพราะการ  
นำเสนอข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยนั้น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดประการ  
หนึ่งคือ เพื่อขายข่าว ซึ่งเป็นสินค้าหลักของหนังสือพิมพ์ ฉะนั้น ข่าวจึงต้องมีความน่าสนใจ มีเสน่ห์  
ดึงดูดผู้อ่าน อย่างไรก็ตาม สิ่งเหล่านี้ต้องดำเนินควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อผู้อ่าน สังคม และ  
วิชาชีพหนังสือพิมพ์ ผู้เขียนข่าวจึงควรพยายามที่จะไม่ให้เกิดการแสดงความคิดเห็นหรือความ  
รู้สึกของตนนั้น เกินเลยไปจากขอบเขตของข้อเท็จจริง หรือเป็นการกล่าวโทษให้ร้ายผู้อื่นเพียง  
เพราะอคติส่วนตัว ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนข่าวจึงควรตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อต่าง  
ดังกล่าวไปพร้อมๆ กัน หากเมื่อใดที่หนังสือพิมพ์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของ  
ส่วนรวม ข่าวหัวข่าวที่นำเสนออาจสร้างผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรงได้

3. ข่าวหน้าหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวหัวข่าว เป็นจุดที่กระทบสายตาผู้อ่าน เป็น  
อันดับแรก เป็นเสมือนประตูที่เต็มไปด้วยความเชื่อ เชื่อมั่นที่จะให้ผู้อ่าน เปิดเข้าไปรับรู้เหตุการณ์  
อันเนื่องมา และผู้อ่านหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะอ่านข่าวหน้าหนึ่ง เป็นอันดับแรก และอ่านมากที่สุด  
ดังนั้น ผู้คนที่รับรู้เรื่องราวข่าวใหญ่ระจกวันก็ย่อมมีมาก หนังสือพิมพ์จึงควรใช้ประโยชน์  
จากพื้นที่ดังกล่าว สร้างความสงบสุข และผดุงความถูกต้อง ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม  
ด้วยวิธีการ เฉพาะตนตามแนวทางของการวิจัยการณาอย่างรอบคอบ ลึกซึ้ง และเป็นธรรม

ข่าวหัวข่าวหน้าหนึ่งนั้น ขาดความสด ความทันเหตุการณ์ ความเด่น ความชัดเจน  
ผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ ฯลฯ เป็นหลัก แต่การนำเสนอข่าวหน้าหนึ่งไม่ควรจนกว่า  
โอกาสโดยอาศัยความเด่น หรือความได้เปรียบของหน้าหนึ่ง ขาดความตื่นตระหนกที่เกินกว่า  
เหตุ เช่น ข่าวหัวข่าวที่กล่าวกันว่า เครื่องบินพระที่นั่ง/โหม่งโลก/ตายทั้งลำ การข่าวหัวข่าว

เช่นนี้อาจสร้างความตื่นตระหนกขึ้นในสังคมได้ถ้าผู้อ่านไม่ทราบข่าวจากสื่ออื่น (โทรทัศน์ หรือ วิทยุ) มาก่อนว่าผู้ตาย เป็นนักบินและเจ้าหน้าที่จำนวน 6 คน ที่นำเครื่องบินพระที่นั่งขึ้น ซ้อมบินแล้วประสบอุบัติเหตุ

การพาดหัวในลักษณะ เช่นว่านี้ นอกจากจะทำให้เกิดความระส่ำระสายในสังคมแล้วยังอาจมีผลต่อหนังสือพิมพ์เองในด้านที่จะได้รับความน่าเชื่อถือศรัทธา และความไว้วางใจจากผู้อ่านลดน้อยลงไปอีกมาก

5. การใช้คำที่แสดงอารมณ์ คำที่เห็นำหนัก หรือคำคะนองในพาดหัวข่าว ต้องสื่อความหมายที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจในหมู่ผู้อ่านได้ตรงตามประสงค์ การใช้คำที่เข้าใจยาก แม้จะดูน่าสนใจแต่ไม่สามารถสื่อความหมายได้ ผู้เขียนพาดหัวข่าวก็ควรเลือกใช้คำที่ง่าย ๆ และเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปจะดีกว่า เช่น การใช้ข้อความว่า ทก เขียนหนีธง/รุมซี้ดวง เมืองมิด ไม่สามารถสื่อความหมายของคำว่าหนีธงได้ชัดเจน ผู้อ่านหลายคนอ่านแล้วต่างไม่สามารถหาคำจำกัดความได้ว่าคำนี้หมายถึงอะไร แม้จะได้อ่านรายละเอียดของข่าวแล้วก็ตาม

### ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการนำเสนอพาดหัวข่าว เฉพาะหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย เท่านั้น มิได้ศึกษาครอบคลุมถึงหน้าอื่นๆ เช่น หน้าเศรษฐกิจ การศึกษา บันเทิง และกีฬา เป็นต้น จึงควรที่จะมีการศึกษาการนำเสนอพาดหัวข่าวในหน้าต่างๆ ของหนังสือพิมพ์ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการนำเสนอ และอาจสะท้อนให้เห็นถึงนโยบายในการทำงานของหนังสือพิมพ์ฉบับที่ศึกษานั้น
2. การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตการวิจัยให้เป็นช่วงปัจจุบัน ซึ่งทำให้เห็นเพียงภาพของการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในสภาพปัจจุบันเท่านั้น หากมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำเสนอตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน จะทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการ นโยบาย

และอุดมการณ์ของหนังสือพิมพ์ในการนำเสนอภาพหัวข่าวว่ามีลักษณะ เช่นใด และเปลี่ยนแปลง  
ไปในทิศทางใด ซึ่งจะช่วยให้อธิบายการทำงานของหนังสือพิมพ์ในสภาพสังคมที่มีความ  
เปลี่ยนแปลงในช่วง เวลาต่างๆ ที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน

3. ด้วยข้อจำกัดบางประการ การวิจัยนี้มิได้ศึกษาถึงความสอดคล้องและ ความ  
เป็นกลางของภาพข่าวในข่าวประเภทต่างๆ ถ้าหากมีการศึกษากว้างขวางออกไป ควรศึกษา  
เพิ่มเติมในประเด็นดังกล่าว เพื่อให้ทราบชัดเจนว่าข่าวประเภทใดในหนึ่งที่มีความสอดคล้อง  
และมีความ เป็นกลางมากที่สุด หรือน้อยที่สุด เพราะเหตุใด ซึ่งผลการวิจัยอาจเป็นประโยชน์  
ต่อการปรับปรุงการนำเสนอภาพข่าวของข่าวประเภทที่ยังบกพร่องในด้านความสอดคล้องและ  
ความเป็นกลางอยู่ อันจะเป็นผลดีต่อผู้อ่านต่อไป

4. การศึกษานี้เป็นการศึกษาด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และการสัมภาษณ์ผู้เขียน  
ภาพข่าวหน้าหนึ่ง เท่านั้น แต่มิได้สำรวจหรือศึกษาความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อภาพข่าว ซึ่ง  
ถ้าหากทำได้มีการศึกษา ก็จะทำให้เห็นผลการวิจัยเกี่ยวกับภาพข่าวที่ชัดเจนว่า ระหว่างผู้  
ส่งสาร ผู้รับสาร และเนื้อหาสาร แต่ละส่วนมีข้อมูลที่สอดคล้อง สนับสนุน หรือขัดแย้งกันอย่างไร  
หรือไม่ อันเป็นช่องทางที่จะช่วยให้เข้าใจทั้งการนำเสนอภาพข่าว และความคิดเห็นหรือ  
ความต้องการของผู้อ่านที่เกี่ยวกับภาพข่าว ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการนำเสนอภาพข่าวได้  
มากขึ้นและถูกทิศทางมากขึ้น

5. หนังสือพิมพ์บางฉบับ (ส่วนใหญ่) มีการเผยแพร่มากกว่าหนึ่งกรอบในแต่ละวัน  
ฉะนั้นจึงควรมีการศึกษาว่าภาพข่าวหน้าหนึ่งในแต่ละกรอบต่างๆ ของหนังสือพิมพ์มีลักษณะการนำ  
เสนอและปัจจัยที่มีส่วนกำหนดการนำเสนอภาพข่าว เป็นอย่างไรเหมือนกันหรือไม่ หรือแตกต่างกัน  
อย่างไร เพราะเหตุใดจึง เป็นเช่นนั้น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจแนวนโยบายในการนำเสนอภาพข่าว  
ของหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งๆ ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และวิชาการด้าน  
การหนังสือพิมพ์ต่อไป